

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 164/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Hriadel & Heger, Advokátska kancelária s. r. o., Palisády 33, Bratislava, proti uzneseniu vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, odboru Bratislava ČVS: PPZ-46/NKA-BA3-2022 z 24. augusta 2022 a uzneseniu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VII/1 Gv 34/22/1000-113 z 12. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu zaručeného čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1, 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní uvedenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a žiada priznanie náhrady trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Sťažovateľovi bolo napadnutým uznesením vyšetrovateľa vznesené obvinenie pre zločin založenia, zosnovania a podpory zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, obzvlášť závažný zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1 a 6 písm. a) a b) Trestného zákona v spojení s § 141 písm. a) Trestného zákona, obzvlášť závažný zločin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 a 2 písm. a), ods. 5 písm. a), b) a c) Trestného zákona v spojení s § 141 písm. a) Trestného zákona a pre zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate,

úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 a 6 Trestného zákona v spojení s § 141 písm. a) Trestného zákona.

3. Sťažovateľ podal proti uzneseniu vyšetrovateľa sťažnosť podľa Trestného poriadku, o ktorej prokurátor napadnutým uznesením z 12. októbra 2022, konštatujúc jej nedôvodnosť, rozhodol tak, že ju zamietol.

III.

Argumentácia sťažovateľa

4. Podľa sťažovateľa sú napadnuté rozhodnutia nezákonné, nereflektujúce požiadavky vyplývajúce zo základných práv a slobôd, pretože (i) v konkrétnej trestnej veci nie sú dané dôvody trestného stíhania, (ii) absentuje skutková podstata trestných činov, ktoré sú kladené sťažovateľovi za vinu, (iii) pri trestných činoch došlo k účelovému nadkvalifikovaniu, (iv) trestné stíhanie vedené proti sťažovateľovi je vedené s účelovými priet'ahmi, čím sa vážne narúša princíp právnej istoty.

5. Sťažovateľ jednotlivé dôvody, na ktorých založil ústavnú sťažnosť, čo sa týka dôvodov, konkretizuje. Upozorňuje predovšetkým na obsah výpovede obvinenej [REDAKOVANÉ], s ktorou sa mal podieľať na páchaní vyšetovaných skutkov, pričom podľa jeho názoru nie je zrejmé a ani nijak bližšie konkretizované, z čoho vyšetrovateľ dôvodil podozrenie, že by sa mal sťažovateľ dopustiť trestnej činnosti. Odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Tostš/15/2022 zo 7. septembra 2022, ktorý k predmetnej trestnej veci uviedol, že „nie je zrejmé, akým konkrétnym konaním sa mali na jeho spáchaní zúčastniť obvinení [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z pohľadu zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu podľa § 225 ods. 1 Tr. zák. ako predikatívneho trestného činu“. Preto sa vo vzťahu k sťažovateľovi trestné stíhanie vedie nezákonne.

6. V predmetnom trestnom konaní podľa sťažovateľa dochádza k priet'ahom v dôsledku zdĺhavého postupu orgánov činných v trestnom konaní.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

IV.1. K napadnutému uzneseniu vyšetrovateľa:

7. Rozhodnutie vyšetrovateľa o vznesení obvinenia sťažovateľovi bolo preskúmateľné v konaní o sťažnosti podľa Trestného poriadku, ktorú sťažovateľ aj podal a o ktorej prokurátor meritórne rozhodol. Existencia opravného konania nepripúšťa možnosť ústavného súdu rozhodovať o napadnutom uznesení vyšetrovateľa, keďže sťažnosť predstavovala účinný právny prostriedok ochrany práv sťažovateľa. Preto bola ústavná sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu vyšetrovateľa z 24. augusta 2022 odmietnutá pre nedostatok právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

IV.2. K napadnutému uzneseniu prokurátora:

8. Ústavný súd pripomína, že trestné konanie od svojho začiatku až do jeho konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé

pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, II. ÚS 476/2017). Pokiaľ by ústavný súd na túto skutočnosť neprihliadal, poprel by účel a zmysel opravných prostriedkov v trestnom konaní, ktorým je okrem iného náprava procesných pochybení vo veci konajúcich orgánov verejnej moci [orgánov činných v trestnom konaní a súdov (napr. III. ÚS 120/2011, III. ÚS 521/2017, II. ÚS 544/2018)].

9. Sťažovateľ v dôvodoch ústavnej sťažnosti atakuje dôvodnosť trestného stíhania na podklade hodnotenia niektorých z dosiaľ vykonaných dôkazov, kvalifikáciu skutku, ktorého sa mal dopustiť, a tvrdí, že skutkové podstaty trestných činov kladených mu za vinu nie sú naplnené. Ústavný súd konštatuje, že takto sťažovateľ voči napadnutému uzneseniu prokurátora prednáša kritiku založenú na vecných meritórnych námietkach, ktoré bude mať možnosť prednášať (a následne aj žiadať adresnú reakciu orgánov činných v jeho trestnom konaní, prípadne aj súdov, na ne) počas celého nasledujúceho trestného konania. Tým bude mať aj možnosť v ďalšom priebehu trestného konania tvrdiť a preukazovať, že sa trestného činu nedopustil a že v súvislosti s jeho obvinením došlo k porušeniu označených základných práv. Vzhľadom na túto skutočnosť nie je v právomoci ústavného súdu poskytnúť sťažovateľovi ochranu ani proti uzneseniu prokurátora o zamietnutí jeho sťažnosti proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. Ako to totiž vyplýva z čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda ak ochranu týmito právam a slobodám neposkytujú všeobecné súdy. Pokiaľ nebude trestné stíhanie voči sťažovateľovi zastavené a bude naň podaná obžaloba, bude v právomoci príslušného všeobecného súdu poskytnúť mu ochranu. To zároveň limituje právomoc ústavného súdu (obdobne I. ÚS 69/07, III. ÚS 178/08). V tejto časti je preto ústavná sťažnosť neprípustná podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, keďže sťažovateľ vzhľadom na aktuálne štádium trestného konania ešte ani nemohol vyčerpať všetky prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv zákon (Trestný poriadok) poskytuje.

IV.3. Priet'ahy:

10. Pokiaľ ide o namietané priet'ahy, sťažovateľ neuviedol, tým menej preukazoval, že by v doterajšom priebehu trestného konania podal žiadosť podľa § 210 Trestného poriadku umožňujúceho obvinenému kedykoľvek v priebehu vyšetrovania žiadať prokurátora, aby bol preskúmaný postup policajta, najmä aby boli odstránené priet'ahy alebo iné nedostatky vo vyšetrovaní. Sťažovateľ teda ani v tejto rovine ochrany svojich základných práv nevyčerpal prostriedok, ktorý mu zákon na ich ochranu priznáva. Aj v tejto časti je preto ústavná sťažnosť neprípustná podľa § 56 ods. 2 písm. d) Trestného poriadku. Pokiaľ ide o postup prokurátora, o sťažnosti podanej podľa Trestného poriadku 24. augusta 2022 rozhodol 12. októbra 2022, teda zhruba po mesiaci a pol. Nemožno preto uvažovať o tak intenzívnom zásahu prokurátora do základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, že by bolo dôvodné ústavnú sťažnosť v tejto časti prijímať na ďalšie konanie. V tejto časti ju preto ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

11. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že je bez významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa vznesenými v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutých rozhodnutí a priznanie náhrady trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. marca 2023

Robert Šorl
predseda senátu